

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ
ТА СОЦІАЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ**

**СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ
АСПЕКТИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО
СУСПІЛЬСТВА**

**МАТЕРІАЛИ V ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ,
АСПРАНТІВ, ВИКЛАДАЧІВ ТА СПІВРОБІТНИКІВ**

(Суми, 20-21 квітня 2017 року)

**Суми
2017**

АНАЛІЗ ЛЕКСИЧНИХ ОДИНИЦЬ ЗАСОБІВ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Таран Л. О., студ. гр. ПРм-51

Кобякова І. К., канд. філол. наук, професор кафедри ГФ

Характерною особливістю сучасної політичної лексики є її використання не лише для повідомлення інформації, а й приховування її; вона є не тільки засобом привертання громадської уваги, а й вживається для того, щоб її відвернути або значно послабити.

Політичний дискурс реалізує себе у різних сферах людської діяльності. Саме тому у сучасному інформаційному просторі дискурс ЗМІ є основним джерелом знань людей про світ і події що в ньому відбуваються, в тому числі і політику. Глобальні зміни, пов'язані з безперервним розвитком можливостей масової комунікації, впливають не тільки на умови життя і на спосіб мислення і систему сприйняття інформації сучасної людини, а й сприяють глобальним змінам у сучасному інформаційному суспільстві. Значна роль ЗМІ і в динаміці мовних процесів, оскільки саме на сферу масової комунікації припадає основний обсяг використання мови.

Для дослідження лінгвопрагматичних особливостей англomовного політичного дискурсу доцільно використовувати комплексний підхід до аналізу ролі і особливостей взаємодії мовних засобів в організації змісту та вираженні прагматичного спрямування. Дискурсом називають зв'язний текст в сукупності з екстралінгвістичними, прагматичними, соціокультурними та ін. факторами. Типологія дискурсу виділяє політичний дискурс, як самостійний тип, що зумовлене соціальною значимістю політичної сфери, яку він репрезентує.

У виведенні імпліцитного змісту важливу роль відіграють контекст і ситуація спілкування. За допомогою імпліцитної інформації у адресата з'являється можливість самостійно виводити інформацію на основі існуючих лексичних одиниць. Завдяки цьому на основі наведених прикладів ми змогли проаналізувати відношення Євросоюзу до України, та його імпліцитну інтенцію на основі розглянутих лексичних одиниць та їх конотацій. В результаті аналізу дійшли висновку, що імпліцитна інтенція відображена за допомогою різних стилістичних засобів як метафора, метонімія і рядом епітетів. В ході дослідження дійшли наступних висновків:

1. Виявлено, що мова ЗМІ – окремий підстиль публіцистичного стилю, чи власне публіцистичний стиль що обслуговує періодику, радіо, телебачення і рекламу. Головна функція мови ЗМІ – активний вплив на читача, зацікавленого у суспільно й політично важливій інформації.

2. Встановлено, що дискурс – це зв'язний текст в сукупності з екстралінгвальними, прагматичними і соціокультурними факторами. Дискурс має свою типологію і виділяє політичний дискурс, як самостійний тип. Політичний дискурс – є найвпливовішим явищем в сучасній політичній комунікації. Лексика дискурсу має свої характерні особливості, однією з яких є здатність передавати експліцитну і імпліцитну інформацію.

3. Проаналізовано, що відношення Євросоюзу до України виражається через експліцитні та імпліцитні інтенції. Під експліцитною інтенцією розуміють формальне вираження елементів мови і зв'язків між ними. Аналізуючи англомовні публіцистичні тексти, встановлено, що експліцитна інтенція ЄС до України є позитивною, і виражається шляхом вербалізаторів з прямою конотацією, а також підсилюється стилістичними засобами метонімії, метафори і епітетів.

4. Україна в ЄС в аспекті саме її входження до Євросоюзу виражається експліцитно через наведення факту про угоду про Асоціацію, а також про ряд кроків ЄС спрямованих на подолання кризи в країні. Ряд епітетів з позитивною конотацією з боку англомовних соціумів по відношенню до України свідчить також про позитивне відношення ЄС до України.

5. Встановлено, що лексичні одиниці, що передають відношення ЄС до України в англомовних публіцистичних текстах передають й імпліцитну інтенцію, під якою розуміють прихований, невиражений, але впізнаваний зміст. Імпліцитну інформацію у тексті називають імплікатурою. Імплікатури відношення ЄС до України передають позитивне відношення Євросоюзу до Євроінтеграції України за допомогою стилістичних засобів метонімії і метафори, а також на контрасті негативного відношення ЄС до Росії, що передається експліцитно рядом вербалізаторів з прямою конотацією, а також за допомогою стилістичних засобів метонімії, метафори та фразеологізмів.

Перспектива запропонованого дослідження полягає у можливості подальшого вивчення функцій мовних одиниць та

експліцитні й імпліцитні інтенції, які вони передають у політичному дискурсі, адже воно сприяє виявленню аспектів політичного дискурсу та кращого розуміння процесів мовної комунікації. Результати аналізу запропонованої області дослідження надасть можливість розуміти міжнародні відношення на основі дослідження використаних вербалізаторів політичних текстів на лінгвістичному рівні, що надасть великий внесок у ряд релевантних до цього питання дисциплін як лінгвістичних, так і соціально-політичних.

1. Кобякова І. К. Лінгвокомунікативні аспекти гендерних конструктивів (в англійських фразеологізмах). І. К. Кобякова. Видавництво СумДУ. – 2007.

ТРИ ПРИЧИНИ КОМУНІКАТИВНИХ НЕВДАЧ

Ткаченко К. І., студ. гр. ПРМ-51

Кобяков О. М., канд. техн. наук, доцент кафедри ЕіКТ

Комунікація – це комплексний акт передачі інформації від однієї людини іншій. Процес міжособистісної комунікації не можна розглядати як звичайне явище, але слід розглядати як процес, який включає в себе учасників, їх роль в цьому процесі, свідому чи несвідому. Відомий дослідник семіотики Р. Якобсон визначив комунікацію, як процес передавання інформації між людьми за допомогою знакових систем. Культуролог Ю. Лотман розглядав комунікацію як переклад тексту з мови мого «я» на мову твого «ти».

Ефективна комунікація передбачає зведення до мінімуму потенційне нерозуміння і подолання будь-яких бар'єрів на шляху комунікації на кожному етапі в процесі комунікації. Проте інколи все-таки виникають такі бар'єри. У сучасній лінгвістиці активно використовуються наступні терміни на позначення труднощів, що виникають протягом розгортання комунікативного процесу, стаючи на заваді досягненню комунікативної мети: «комунікативна невдача», «мовний конфлікт», «мовленнєва невдача», та, зокрема, «комунікативна невдача».

Комунікативна невдача – це збій у спілкуванні через повне або часткове нерозуміння комунікативними партнерами мовленнєвого повідомлення. Комунікативні невдачі - це «такий збій у спілкуванні, при якому певні відрізки мовлення не виконують свого призначення.